

Civilutskottets betänkande 2025/26:CU30

Nytt mål för effektiv energianvändning och genomförande av det omarbetade direktivet om byggnaders energiprestanda

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till nytt mål för effektiv energianvändning och regeringens lagförslag. Lagändringarna bygger på ett EU-direktiv och innebär bl.a. att kraven på att upprätta en energideklaration utökas till att gälla vid en ombyggnad som innefattar en betydande del av byggnadens klimatskärm, införande av energireoveringsplaner, och att det tekniska egenskapskravet avseende laddning av elfordon ändras till att avse hållbar mobilitet.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2026.

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

I betänkandet finns fem reservationer (S, V, MP). I en av reservationerna (S, V, MP) föreslås ett tillkännagivande om ett nytt kvantitativt mål för effektiv energianvändning.

Behandlade förslag

Proposition 2025/26:159 Nytt mål för effektiv energianvändning och genomförande av det omarbetade direktivet om byggnaders energiprestanda.

Tio yrkanden i följdmotioner.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Utskottets överväganden	6
Nytt mål för effektiv energianvändning	6
Regeringens lagförslag	8
Ett kvantitativt mål för effektiv energianvändning	10
Utveckling och utvärdering av systemet med energideklarationer	12
Begreppet hållbar mobilitet	13
Reservationer	15
1. Nytt mål för effektiv energianvändning, punkt 1 (S, V, MP)	15
2. Ett kvantitativt mål för effektiv energianvändning, punkt 3 (S, V, MP)	15
3. Utveckling och utvärdering av systemet med energideklarationer, punkt 4 (S)	16
4. Utveckling och utvärdering av systemet med energideklarationer, punkt 4 (MP)	17
5. Begreppet hållbar mobilitet, punkt 5 (MP)	18
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	19
Propositionen	19
Följdmotionerna	19
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	21
<i>Bilaga 3</i>	
Näringsutskottets yttrande 2025/26:NU3y	29

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Nytt mål för effektiv energianvändning

Riksdagen godkänner det mål som regeringen föreslår för effektiv energianvändning.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:159 punkt 1 och avslår motionerna

2025/26:3946 av Malcolm Momodou Jallow m.fl. (V) yrkande 1 och

2025/26:3965 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP) yrkande 1.

Reservation 1 (S, V, MP)

2. Regeringens lagförslag

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (2006:985) om energideklaration för byggnader,

2. lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:900).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:159 punkterna 2 och 3.

3. Ett kvantitativt mål för effektiv energianvändning

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:3946 av Malcolm Momodou Jallow m.fl. (V) yrkande 2,

2025/26:3950 av Joakim Järrebring m.fl. (S) yrkande 1,

2025/26:3955 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkande 1 och

2025/26:3965 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP) yrkande 2.

Reservation 2 (S, V, MP)

4. Utveckling och utvärdering av systemet med energideklarationer

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:3950 av Joakim Järrebring m.fl. (S) yrkande 2,

2025/26:3955 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkande 2 och

2025/26:3965 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP) yrkande 3.

Reservation 3 (S)

Reservation 4 (MP)

5. Begreppet hållbar mobilitet

Riksdagen avslår motion

2025/26:3965 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP) yrkande 4.

Reservation 5 (MP)

Stockholm den 7 maj 2026

På civilutskottets vägnar

Andreas Lennkvist Manriquez

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Andreas Lennkvist Manriquez (V), Mikael Eskilandersson (SD), Joakim Järrebring (S), David Josefsson (M), Leif Nysmed (S), Roger Hedlund (SD), Laila Naraghi (S), Lars Beckman (M), Denis Begic (S), Rashid Farivar (SD), Anna-Belle Strömberg (S), Jennie Wernäng (M), Björn Tidland (SD), Amanda Palmstierna (MP), Mats Persson (L) och Magnus Oscarsson (KD).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet proposition 2025/26:159 Nytt mål för effektiv energianvändning och genomförande av det omarbetade direktivet om byggnaders energiprestanda. I propositionen finns en redogörelse för ärendets beredning fram till regeringens beslut om propositionen. Regeringens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2.

Fyra motioner med totalt tio yrkanden har väckts med anledning av propositionen. Förslagen i motionerna finns i bilaga 1.

Utskottet har gett näringsutskottet tillfälle att yttra sig över propositionen och följdmotionerna i de delar som berör näringsutskottets beredningsområde. Yttrandet återges i bilaga 3.

Utskottets överväganden

Nytt mål för effektiv energianvändning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen godkänner regeringens förslag till nytt mål för effektiv energianvändning och avslår motionsyrkandena om avslag på regeringens förslag i denna del.

Jämför reservation 1 (S, V, MP).

Propositionen

Riksdagen beslutade 2018 att den svenska energipolitiken ska syfta till att förena ekologisk hållbarhet, konkurrenskraft och försörjningstrygghet (prop. 2017/18:228, bet. 2017/18:NU22, rskr. 2017/18:411). Vid samma tillfälle beslutade riksdagen att godkänna ett mål som innebär att Sverige ska ha 50 procent effektivare energianvändning 2030 jämfört med 2005.

Enligt regeringen har det sedan det målet beslutades blivit tydligt att elanvändningen kan behöva öka för att det ska gå att nå Sveriges klimatmål om nettonollutsläpp senast 2045 och för att möjliggöra den gröna omställningen. Målet riskerar enligt regeringen också att stå i konflikt med den utveckling med ökad elektrifiering som är avgörande för att klimatmålen ska nås. Regeringen anför vidare att det har blivit tydligare att kärnkraften har en viktig roll att spela för ett välfungerande elsystem och för att nå nettonollmål i Sverige och i EU, men att kärnkraften missgynnas av det nuvarande målet.

Därför föreslår regeringen ett nytt kvalitativt mål med en utformning som ska ge bättre möjligheter att ta hänsyn till fler syften än vad dagens mål tar hänsyn till, såsom behov av flexibilitet och minskad effektanvändning. Målet bör enligt regeringen kunna ses som långsiktig vägledning för samhällets aktörer, och det innebär heller inget hinder för utbyggnad av termisk elproduktion. Regeringen föreslår följande målformulering:

Energianvändningen i Sverige ska vara effektiv och bidra till starkt motståndskraft, konkurrenskraftiga energipriser, ett resurseffektivt energisystem och samhällets elektrifiering. En effektiv energianvändning ska innebära en god hushållning av energiresurser, utjämning av effektoppar samt ökad förmåga till efterfrågeflexibilitet och energilagring.

Motionerna

Malcolm Momodou Jallow m.fl. (V) föreslår i kommittémotion 2025/26:3946 yrkande 1 att riksdagen ska avslå regeringens förslag till nytt mål för effektiv energianvändning. Motionärerna anför att förslaget inte är tillräckligt och att det riskerar att få en mycket begränsad styrande effekt. Motionärerna anser att

målet bör innehålla kvantitativa målformuleringar så att det blir mer styrande och går att följa upp.

Även Amanda Palmstierna m.fl. (MP) föreslår i kommittémotion 2025/26:3965 yrkande 1 att riksdagen ska avslå regeringens förslag till nytt mål för effektiv energianvändning. Motionärerna anför att det föreslagna kvalitativa målet inte är i linje med Sveriges indikativa nationella bidrag till det bindande övergripande EU-målet om minskning av den totala slutliga energianvändningen till 2030. De anför vidare att det nuvarande kvantitativa målet stöder Sveriges möjlighet att bidra till att nå EU:s samlade målbild.

Yttrande från näringsutskottet

Näringsutskottet konstaterar att regeringen bedömer att det tidigare kvantitativa målet inte fullt ut är ändamålsenligt. Enligt näringsutskottets mening är det angeläget att målstyrningen på området utformas så att den inte motverkar nödvändiga omställningar i energisystemet. Näringsutskottet anser att den föreslagna inriktningen med ett förändrat mål i kombination med utvecklade uppföljningsformer ger regeringen tillräckliga förutsättningar att bedriva en ändamålsenlig politik för en effektiv energianvändning.

Näringsutskottet anser därför att civilutskottet bör tillstyrka regeringens förslag och avstyrka motionsyrkandena om avslag på propositionen i denna del.

Utskottets ställningstagande

Civilutskottet ansluter sig till näringsutskottets utgångspunkt att en effektiv energianvändning är en viktig del av energipolitiken och att den är av betydelse för såväl försörjningstrygghet som konkurrenskraft och klimatomställning. Tydliga och ändamålsenliga mål för energieffektivisering bidrar till att skapa långsiktiga förutsättningar för investeringar, möjliggör uppföljning av utvecklingen och ger vägledning för såväl offentliga aktörer som näringsliv och hushåll.

I likhet med näringsutskottet vill utskottet framhålla att regeringen bedömer att det nuvarande målet på området inte är fullt ut ändamålsenligt eftersom det riskerar att stå i konflikt med den utveckling med ökad elektrifiering som krävs för att nå klimatmålen. Utskottet noterar också att Energimyndigheten kommer att få ett övergripande ansvar för att följa upp målet och att ta fram förslag på indikatorer för mätning av utveckling och framsteg.

Utskottet anser sammanfattningsvis att riksdagen ska godkänna regeringens förslag till nytt mål för effektiv energianvändning och avslå motionsyrkandena.

Regeringens lagförslag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag som bl.a. innebär utökade krav på upprättande av energideklarationer, införande av s.k. energirenoveringsplaner, och att det tekniska egenskapskravet avseende laddning av elfordon ändras till att avse hållbar mobilitet.

Bakgrund

Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1275 av den 24 april 2024 om byggnaders energiprestanda (omarbetning) (EPBD) trädde i kraft den 28 maj 2024. Det ersätter Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/31/EU av den 19 maj 2010 om byggnaders energiprestanda. Direktivet ska vara genomfört i nationell rätt senast den 29 maj 2026 och föranleder ändringar i lagen (2006:985) om energideklaration för byggnader, förkortad LED, och en ändring i plan- och bygglagen (2010:900), förkortad PBL.

Propositionen

Krav på energideklaration vid ombyggnad

Enligt direktivet ska en energideklaration upprättas vid en större renovering som innefattar en betydande del av klimatskärmen, dvs. de delar av en byggnad som avskiljer dess inomhusmiljö från utomhusmiljön. Detta medför att en ny regel behöver införas i LED. Enligt regeringen bör dock ”ombyggnad” användas i stället för ”större renovering”.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om vad som avses med en betydande del av klimatskärmen.

Krav på energideklaration för byggnader som ägs av offentliga organ

Enligt direktivet ska byggnader som ägs eller nyttjas av offentliga organ ha en energideklaration, vilket kräver vissa ändringar i LED.

Med uttrycket offentliga organ ska avses statliga, regionala och kommunala myndigheter samt enheter som direkt finansieras och administreras av sådana myndigheter men som inte är av industriell eller kommersiell karaktär.

Energideklarationens innehåll och energirenoveringsplaner

Enligt regeringen bör direktivets krav på innehållet i en energideklaration i flera fall framgå på lägre nivå än lag. Kravet på att en energideklaration ska innehålla rekommendationer om hur byggnadens driftsrelaterade utsläpp av växthusgaser kan minskas och hur kvaliteten på inomhusmiljön kan förbättras föreslås dock framgå av LED.

Genom direktivet införs en möjlighet att göra en förenklad uppdatering av en energideklaration, vilket ska möjliggöra för en byggnadsägare att visa resultatet av genomförda åtgärder och få en energideklaration som visar byggnadens aktuella status, utan att samtidigt behöva uppdatera hela deklARATIONEN. En sådan möjlighet behöver därför införas i LED.

Genom direktivet införs även ett system för s.k. renoveringspass, vilket ska vara en individuell plan för att omvandla en byggnad till en nollutsläppsbyggnad i god tid före 2050. Passet ska innehålla ett antal etapper med åtgärder för att uppnå denna nivå. Renoveringspassen ska regleras i LED och då kallas energirenoveringsplaner. De ska vara frivilliga att upprätta.

Upplýsningsskyldighet för ägaren till en byggnad

Boverket är tillsynsmyndighet enligt LED och ska meddela de förelägganden som behövs för att de skyldigheter som följer av lagen eller av föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen ska följas. I några fall när Boverket utnyttjat möjligheten att förelägga byggnadsägaren vid vite att uppfylla kravet att energideklarera har domstolen efter överklagande kommit fram till att föreläggandena inte har varit lagligen grundade eftersom Boverket inte har visat att ägaren haft en skyldighet att energideklarera.

Regeringen anser mot denna bakgrund att det behöver införas en skyldighet för ägaren av en byggnad att lämna de upplysningar och de handlingar som behövs för tillsynen.

Utskottets ställningstagande

Det har inte väckts någon motion som går emot att riksdagen antar regeringens lagförslag. Utskottet anser att riksdagen bör anta lagförslagen av de skäl som anförs i propositionen.

Utskottet övergår nu till att behandla förslag på tillkännagivanden till regeringen om ett nytt mål för effektiv energianvändning och lagstiftningens framtida utformning.

Ett kvantitativt mål för effektiv energianvändning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om att regeringen ska återkomma med förslag på ett nytt kvantitativt mål.

Jämför reservation 2 (S, V, MP).

Motionerna

Joakim Järrebring m.fl. (S) föreslår i kommittémotion 2025/26:3950 yrkande 1 ett tillkännagivande om att regeringen ska återkomma till riksdagen med kvantitativa mål för energieffektivisering och politiska åtgärder som ger förutsättningar att nå dem. Motionärerna anser att regeringens politik på området är otillräcklig och att det behövs kvantitativa mål på området för att effektivisera energianvändningen.

Malcolm Momodou Jallow m.fl. (V) föreslår i kommittémotion 2025/26:3946 yrkande 2 ett tillkännagivande om att regeringen ska återkomma till riksdagen med förslag på ett nytt mål med flera tidssatta kvantitativa mål som är i linje med överenskommelsen på FN:s klimatmöte COP 28 och EU:s energieffektiviseringsdirektiv. Motionärerna anser att ett mål för effektivare energianvändning bör innehålla kvantitativa målformuleringar för att vara mer styrande och möjligt att följa upp.

Alireza Akhondi m.fl. (C) föreslår i kommittémotion 2025/26:3955 yrkande 1 ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med ett kvantitativt effektiviseringsmål som innehåller delmål. Motionärerna anför att ett kvalitativt mål till sin natur är alltför vagt och öppet för tolkning för att kunna fungera som ett effektivt styrmedel, och det försvårar uppföljningen av Sveriges bidrag till målen inom EU och från FN:s klimatmöte COP 28.

Amanda Palmstierna m.fl. (MP) föreslår i kommittémotion 2025/26:3965 yrkande 2 ett tillkännagivande om att regeringen ska återkomma med förslag på ett nytt mål för effektiv energianvändning med kvantitativa mål i linje med överenskommelsen på FN:s klimatmöte COP 28 och EU:s energieffektiviseringsdirektiv. Motionärerna anser att regeringens resonemang haltar och vill se över utformningen av ett kvantitativt mål som utgår från Sveriges internationella åtaganden.

Propositionen

Regeringen anför följande när det gäller frågan om det nya målet ska vara kvalitativt eller kvantitativt (s. 16 f.):

Ett antal remissinstanser framför att det behövs en kvantitativ målformulering för att visa på en tydlig riktning och prioritering. Regeringen anser att den nuvarande kvantitativa målformuleringen inte är anpassad till den elektrifiering som energiomställningen kräver eller till det riksdags-

bundna målet om 100 procent fossilfri elproduktion. En effektiv energianvändning bör, utöver minskad energianvändning, även breddas till att innefatta utjämning av effektoppar och ökad förmåga till såväl efterfrågeflexibilitet som energilagring. En kvantitativ målformulering som inkluderar alla dessa aspekter riskerar att skapa en större otydlighet när det kommer till riktning och prioritering. En uppföljning av den kvalitativa målformuleringen genom indikatorer kan däremot ge riktning och tydlighet när det gäller utveckling mot måloppfyllelse. Indikatorer kan, förutom att följa upp mängden använd energi, exempelvis mäta utvecklingen när det gäller energieffektivisering, utjämning av effektoppar, efterfrågeflexibilitet och energilagring.

Regeringen bedömer att det finns behov av en regelbunden uppföljning genom indikatorer. Det finns inget behov av att fastställa kvantitativa och tidsatta mål, eftersom de kvantitativa indikatorerna kan användas för att uppfylla detta syfte.

Yttrande från näringsutskottet

Näringsutskottet konstaterar att regeringen uppgett att syftet med att ersätta det nuvarande kvantitativa målet med ett mål med mer kvalitativ utformning är att bättre kunna anpassa målstyrningen till den pågående elektrifieringen och till förändrade förutsättningar i energisystemet. Näringsutskottet delar inte motionärernas bedömningar eller de farhågor som kommer till uttryck i motionerna. Näringsutskottet anser, som framgått ovan, att den föreslagna inriktningen med ett förändrat mål i kombination med utvecklade uppföljningsformer ger regeringen tillräckliga förutsättningar att bedriva en ändamålsenlig politik för effektiv energianvändning.

Enligt näringsutskottets mening finns det därför inte skäl att rikta något tillkännagivande till regeringen med anledning av motionsyrkandena, som därför bör avslås.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har tidigare i betänkandet tillstyrkt regeringens förslag till nytt mål för effektiv energianvändning, och det nya målet har en kvalitativ utformning.

Som näringsutskottet framhåller behöver målstyrningen på energiområdet utformas så att den inte motverkar nödvändiga omställningar. Samtidigt är det viktigt att politiken för effektiv energianvändning är tydlig, uppföljningsbar och ger vägledning för berörda aktörer. Det finns ett behov av att säkerställa att det nya målet följs upp genom relevanta indikatorer. Som utskottet noterat ovan kommer Energimyndigheten att få ett övergripande ansvar för att följa upp målet och att ta fram förslag på indikatorer för att mäta utveckling och framsteg.

Liksom näringsutskottet anser utskottet att det nya målet, i kombination med utvecklade uppföljningsformer, ger regeringen tillräckliga förutsättningar att bedriva en ändamålsenlig politik för effektiv energianvändning. Det finns

således inte skäl att rikta något tillkännagivande till regeringen om kvantitativa mål för energieffektivisering. Motionsyrkandena bör därför avslås.

Utveckling och utvärdering av systemet med energideklarationer

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om att systemet med energideklarationer ska utvecklas och om utvärdering av den nya lagstiftningen.

Jämför reservation 3 (S) och 4 (MP).

Motionerna

Joakim Järrebring m.fl. (S) föreslår i kommittémotion 2025/26:3950 yrkande 2 ett tillkännagivande om att en kontrollstation ska upprättas tre år efter det att regelverket för energideklarationer trätt i kraft. Motionärerna framhåller att förslaget om att energideklarationer ska upprättas vid ombyggnationer har kritiserats av flera remissinstanser för att det inte omfattar all energipåverkan samt att det kan leda till otydlig tillämpning och problem med tillsyn och bevisning.

Alireza Akhondi m.fl. (C) föreslår i kommittémotion 2025/26:3955 yrkande 2 ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med förslag kring förbättrade energideklarationer för byggnader som gör verklig skillnad. I motionen framhålls att energideklarationerna behöver vara utformade för att göra bättre nytta och bidra till energieffektivisering. Motionärerna vill därför att Energimyndigheten och Boverket ska utvärdera energideklarationernas utformning.

Amanda Palmstierna m.fl. (MP) föreslår i kommittémotion 2025/26:3965 yrkande 3 ett tillkännagivande om att Energimyndigheten och Boverket ska få i uppdrag att utveckla såväl energideklarationer som tillsyn för att säkerställa att ändamålsenliga åtgärder för energieffektivisering genomförs. Motionärerna anser att energideklarationerna behöver utvecklas så att de leder till en kostnadseffektiv och skräddarsydd energieffektivisering, och att tillsynen behöver utvecklas.

Utskottets ställningstagande

När det gäller frågor om utveckling av systemet med energideklarationer förutsätter utskottet att regeringen håller sig uppdaterad på området och överväger lagändringar och uppdrag till myndigheter om det skulle behövas. Utskottet anser därför inte att det finns skäl för några sådana tillkännagivanden som föreslås i motionerna 2025/26:3955 (C) yrkande 2 eller 2025/26:3965 (MP) yrkande 3. Motionsyrkandena bör därför avslås.

Utskottet förutsätter också att regeringen både följer upp och utvärderar ändringarna i LED när det finns anledning till det. Utskottet anser därför inte att det finns skäl för ett sådant tillkännagivande som föreslås i motion 2025/26:3950 (S) yrkande 2. Motionsyrkandet bör därför avslås.

Begreppet hållbar mobilitet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om hur begreppet hållbar mobilitet ska definieras.

Jämför reservation 5 (MP).

Motionen

Amanda Palmstierna m.fl. (MP) föreslår i kommittémotion 2025/26:3965 yrkande 4 ett tillkännagivande om att definitionen av hållbar mobilitet ska kunna inrymma fler åtgärder för hållbar mobilitet. Motionärerna framhåller att definitionen av hållbar mobilitet är bredare än vad som föreslås i propositionen. Vidare anser motionärerna att regeringens förslag kan innebära att kraven på laddplatser och cykelparkeringar blir undermåliga.

Propositionen

Regeringen anger följande på s. 27:

Ett byggnadsverk ska ha de tekniska egenskapskrav som är väsentliga i fråga om laddning av elfordon se 8 kap. 4 § 11 plan- och bygglagen (2010:900), PBL. I det omarbetade direktivet finns det krav på att det ska finnas ett visst antal cykelparkeringsplatser (artikel 14).

Det är lämpligt att, som föreslås i rapporten, kraven på cykelparkeringar behandlas på samma sätt som kraven på laddningsinfrastruktur, alltså som ett tekniskt egenskapskrav. På samma sätt som när det gäller kravet på laddningsinfrastruktur är det enligt det omarbetade direktivet antalet bilparkeringsplatser i anslutning till en byggnad som avgör om det ska finnas cykelparkeringsplatser. Det är därför lämpligt att en reglering om laddningsinfrastruktur och cykelparkeringsplatser hanteras samlat.

I det omarbetade direktivet benämns kravet på laddningsinfrastruktur och cykelparkeringsplatser ”infrastruktur för hållbar mobilitet”. Bostadsrätterna påpekar att uttrycket hållbar mobilitet kan uppfattas som vagt. Det kan konstateras att bestämmelserna om tekniska egenskapskrav i PBL är allmänt hållna. Vilken kravnivå som gäller fastställs, med stöd av bemyndiganden i lagen, i stället i förordning eller myndighetsföreskrifter (se 16 kap. 2 § PBL). Vilka närmare krav som ska gälla i fråga om laddningsinfrastruktur och cykelparkeringsplatser kommer alltså att anges i föreskrifter på lägre nivå än lag. Regeringen anser därför att det tekniska egenskapskravet bör ansluta till det omarbetade direktivets språkbruk och avse ett byggnadsverks tekniska egenskaper i fråga om hållbar mobilitet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har ställt sig bakom lagförslaget och gör ingen annan bedömning än regeringen när det gäller begreppet hållbar mobilitet. Därmed anser utskottet att det saknas skäl för riksdagen att vidta någon åtgärd med anledning av motionsyrkandet, som därför bör avslås.

Reservationer

1. Nytt mål för effektiv energianvändning, punkt 1 (S, V, MP)

av Andreas Lennkvist Manriquez (V), Joakim Järrebring (S), Leif Nysmed (S), Laila Naraghi (S), Denis Begic (S), Anna-Belle Strömberg (S) och Amanda Palmstierna (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår regeringens förslag till nytt mål för effektiv energianvändning.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2025/26:3946 av Malcolm Momodou Jallow m.fl. (V) yrkande 1 och

2025/26:3965 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP) yrkande 1 och

avslår proposition 2025/26:159 punkt 1.

Ställningstagande

Energieffektivisering är viktigt och det är en utgångspunkt i EU:s energipolitik. Det skapar också resurseffektivitet och är av stor betydelse för att bygga ett mer hållbart samhälle med ökad elektrifieringstakt och stärkt konkurrenskraft.

Regeringen föreslår nu ett icke förpliktigande kvalitativt mål som inte är mätbart samtidigt som stöden för energieffektivisering har tagits bort sedan tidigare. Vi konstaterar också att till skillnad från regeringens förslag så stöder det nuvarande kvantitativa målet Sveriges möjlighet att bidra till att nå EU:s samlade målbild. I likhet med ett flertal remissinstanser är vi av uppfattningen att målet bör innehålla kvantitativa målformuleringar för att vara styrande och kunna följas upp.

Mot denna bakgrund anser vi att regeringens förslag till nytt mål för effektiv energianvändning bör avslås.

2. Ett kvantitativt mål för effektiv energianvändning, punkt 3 (S, V, MP)

av Andreas Lennkvist Manriquez (V), Joakim Järrebring (S), Leif Nysmed (S), Laila Naraghi (S), Denis Begic (S), Anna-Belle Strömberg (S) och Amanda Palmstierna (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna

2025/26:3946 av Malcolm Momodou Jallow m.fl. (V) yrkande 2,

2025/26:3950 av Joakim Järrebring m.fl. (S) yrkande 1,

2025/26:3955 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkande 1 och

2025/26:3965 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP) yrkande 2.

Ställningstagande

Energieffektivisering skapar resurseffektivitet och är av stor betydelse för att bygga ett mer hållbart samhälle med ökad elektrifieringstakt, stärkt konkurrenskraft och sänkta elkostnader. Därför anser vi att det nya kvalitativa målet för en effektiv energianvändning är problematiskt av flera skäl.

Vi instämmer med de remissinstanser som påtalat att ett kvalitativt mål innebär en otydlighet som kommer att försvåra för styrning och prioritering på området. Det saknas också mätbara indikatorer som gör att målet går att följa upp.

Vi ser också en risk för att det nya målet kommer att göra det svårare för Sverige att leva upp till sina åtaganden på klimatområdet inom EU och internationellt.

Vi kan konstatera att regeringens politik på området inte är tillräcklig. Det behövs kvantitativa målformuleringar för att främja energieffektiviseringen i samhället. Därför anser vi att regeringen ska återkomma till riksdagen med ett förslag på ett nytt mål för effektiv energianvändning. Det målet ska ha en kvantitativ målformulering som möjliggör mätbarhet och uppföljning samt att Sverige ska kunna leva upp till sina åtaganden på klimatområdet.

Det ankommer på regeringen att vidta de åtgärder som behövs med anledning av vårt förslag. Det vi nu anfört bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

3. Utveckling och utvärdering av systemet med energideklarationer, punkt 4 (S)

av Joakim Järrebring (S), Leif Nysmed (S), Laila Naraghi (S), Denis Begic (S) och Anna-Belle Strömberg (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3950 av Joakim Järrebring m.fl. (S) yrkande 2 och

avslår motionerna

2025/26:3955 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkande 2 och
2025/26:3965 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP) yrkande 3.

Ställningstagande

När det gäller regeringens förslag till ändringar i LED har flera remissinstanser påpekat att det är otydligt vad som räknas som ombyggnad och att det är en alltför snäv avgränsning. Vidare har de framfört att det finns risk för att viss energipåverkan missas och att ändringarna leder till otydligheter för de som tillämpar lagen samt problem med tillsyn och bevisning. Därför föreslår vi att en kontrollstation ska upprättas tre år efter det att de nya reglerna i LED har trätt i kraft.

Det är regeringens uppgift att utföra en sådan utvärdering som vi efterfrågar. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

4. Utveckling och utvärdering av systemet med energideklarationer, punkt 4 (MP)

av Amanda Palmstierna (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3965 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP) yrkande 3 och
avslår motionerna

2025/26:3950 av Joakim Järrebring m.fl. (S) yrkande 2 och

2025/26:3955 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkande 2.

Ställningstagande

Jag anser att energideklarationerna behöver utvecklas så att de leder till en kostnadseffektiv och skräddarsydd energieffektivisering för respektive byggnad. Det behövs t.ex. åtgärdsförslag utifrån byggnadens specifika förutsättningar. Det vore inte rimligt att göra energireoveringsplaner obligatoriskt för samtliga byggnader, men för de som behöver omfattande energieffektiviseringsåtgärder för att minska driftskostnaderna vore det fullt rimligt med ett krav. En energireoveringsplan kommer dock troligen att kosta mer än en energideklaration. För att kostnaden inte ska bli ett hinder bör såväl energideklarationer som energireoveringsplaner subventioneras för sårbara hushåll.

Vidare behöver tillsynen utvecklas och förstärkas. Det behöver utredas dels hur efterlevnaden av EPBD kan säkerställas, dels hur byggnadsägare som inte uppfyller kraven kan identifieras och informeras.

Mot denna bakgrund anser jag att Energimyndigheten och Boverket bör få i uppdrag att utveckla såväl energideklarationer som tillsyn för att säkerställa att ändamålsenliga åtgärder för energieffektivisering genomförs.

Det är regeringens uppgift att vidta nödvändiga åtgärder. Det jag nu anfört bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

5. Begreppet hållbar mobilitet, punkt 5 (MP)

av Amanda Palmstierna (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3965 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP) yrkande 4.

Ställningstagande

Det är positivt att det införs nya tekniska egenskapskrav för hållbar mobilitet. I propositionen uppger regeringen att det enligt det omarbetade direktivet är antalet bilparkeringsplatser i anslutning till en byggnad som avgör om det ska finnas cykelparkeringsplatser. Enligt min mening är det dock ologiskt att antalet bilparkeringsplatser ska avgöra om det ska finnas cykelparkeringsplatser. Det bör snarare vara byggnadens geografiska läge, närheten till lokal service, kollektivtrafik och målgruppen för boendet som ligger till grund för både antalet bilparkeringsplatser och cykelparkeringsplatser. Det är vidare mer troligt att dessa två inte korrelerar till varandra än att de gör det. Sammanfattningsvis behövs det både laddplatser och cykelparkeringsplatser i tillräcklig mängd.

Jag anser att regeringen missar ett tillfälle att ta ett större grepp om den roll som utformningen av fastigheter kan ha för den hållbara mobiliteten i samhället. I begreppet hållbar mobilitet bör även rymmas frågan om reserverade platser för bilpooler. Det kan även röra frågor om leveransskåp.

Mot denna bakgrund anser jag att definitionen av hållbar mobilitet ska kunna inrymma fler åtgärder för hållbar mobilitet. Det ankommer på regeringen att vidta de åtgärder som behövs. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

BILAGA I

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2025/26:159 Nytt mål för effektiv energianvändning och genomförande av det omarbetade direktivet om byggnaders energiprestanda:

1. Riksdagen godkänner det mål som regeringen föreslår för effektiv energianvändning (avsnitt 4).
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2006:985) om energideklaration för byggnader.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:900).

Följdmotionerna

2025/26:3946 av Malcolm Momodou Jallow m.fl. (V):

1. Riksdagen avslår propositionens förslag om nytt mål för effektiv energianvändning.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag på mål för effektiv energianvändning som innehåller tidssatta kvantitativa mål i linje med överenskommelsen på COP 28 och EU:s energieffektiviseringsdirektiv och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3950 av Joakim Järrebring m.fl. (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återkomma med kvantitativa mål för energieffektivisering samt politiska åtgärder som ger förutsättningar att nå dem och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en kontrollstation ska upprättas tre år efter det att regelverket för energideklarationer trätt i kraft och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3955 av Alireza Akhondi m.fl. (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med ett kvantitativt effektiviseringsmål som innehåller delmål och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag till förbättrade

energideklarationer för byggnader som gör verklig skillnad, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:3965 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP):

1. Riksdagen avslår propositionens förslag om ett nytt mål för effektiv energianvändning.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma med förslag på ett nytt mål för effektiv energianvändning med kvantitativa mål i linje med överenskommelsen på COP 28 och EU:s energieffektiviseringsdirektiv och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Energimyndigheten och Boverket bör få i uppdrag att utveckla såväl energideklarationer som tillsyn för att säkerställa att ändamålsenliga åtgärder för energieffektivisering genomförs, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att definitionen av hållbar mobilitet ska kunna inrymma fler åtgärder för hållbar mobilitet och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:985) om energideklaration för byggnader

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om lagen (2006:985) om energideklaration för byggnader²

dels att 8 a § ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 8 a § ska utgå,

dels att 3, 5, 8–10, 12, 13 och 16 §§ och rubrikerna närmast före 3, 9 och 10 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sex nya paragrafer, 4 a, 6 c, 7 a, 9 a, 9 b och 24 a §§, och närmast före 7 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Definitioner**Ord och uttryck**

3 §³

I denna lag avses med

energiprestanda: den mängd energi som behöver användas i en byggnad för att uppfylla de behov som är knutna till ett normalt bruk av byggnaden under ett år,

klimatskärm: de delar av en byggnad som avskiljer dess inomhusmiljö från utomhusmiljön,

kylgenerator: en del av ett luftkonditioneringsystem som genererar användbar kyla och som ingår i byggnadens energianvändning,

luftkonditioneringsystem: ett system för att åstadkomma en form av behandling av inomhusluft, genom vilken temperaturen kan kontrolleras eller sänkas,

nominell effekt: den maximala värmeeffekt, uttryckt i kilowatt, som tillverkaren fastställt och garanterar vid kontinuerlig drift om

nominell effekt: den maximala termiska effekt, uttryckt i kilowatt, som tillverkaren har fastställt och garanterar vid kontinuerlig drift,

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1275 av den 24 april 2024 om byggnaders energiprestanda, i den ursprungliga lydelsen.

² Senaste lydelse av

8 a § 2020:238

rubriken närmast före 8 a § 2020:238.

³ Senaste lydelse 2020:238.

de av tillverkaren *angivna* verk-
ningsgraderna respekteras,

uppvärmningssystem: ett system
för att åstadkomma en form av
behandling av inomhusluft genom
vilken temperaturen kan höjas, och

värmegenerator: den del av ett uppvärmningssystem som genererar
värme genom en eller flera av följande processer:

1. förbränning av bränsle,
2. jouleeffekt i värmeelement med elektriska motstånd, eller
3. värmeupptagning med hjälp av en värmepump från en värmekälla i
form av omgivningluft, ventilationsfrånluft, vatten eller mark.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela
ytterligare föreskrifter om vad som avses med nominell effekt och
värmegenerator.

om de *verkningsgrader* som till-
verkaren *har angett* respekteras,

offentliga organ: statliga, regio-
nala och kommunala myndigheter
samt enheter som direkt finansieras
och administreras av sådana
myndigheter men som inte är av
industriell eller kommersiell
karaktär,

uppvärmningssystem: ett system
för att åstadkomma en form av
behandling av inomhusluft genom
vilken temperaturen kan höjas,

ventilationssystem: ett installa-
tionssystem som tillför utomhusluft
naturligt eller mekaniskt till ett
utrymme, och

4 a §

*Den som äger en byggnad där det
utförs en ombyggnad som omfattar
en betydande del av byggnadens
klimatskärm ska se till att det finns
en energideklaration upprättad för
den ombyggda byggnaden.*

*Regeringen eller den myndighet
som regeringen bestämmer får
meddela föreskrifter om vad som
avses med en betydande del av
byggnadens klimatskärm.*

5 §⁴

Den som äger en byggnad ska se till
att det alltid finns en energideklara-
tion upprättad för byggnaden om

Den som äger en byggnad ska se till
att det alltid finns en energideklara-
tion upprättad för byggnaden, om

1. byggnaden ägs av ett offentligt
organ,

⁴ Senaste lydelse 2012:398.

1. en total användbar golvarea på över 250 kvadratmeter ofta besöks av allmänheten, eller

2. byggnaden eller en del av byggnaden upplåts med nyttjanderätt.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om beräkning av total användbar golvarea.

2. byggnaden har en total användbar golvarea på över 250 kvadratmeter som ofta besöks av allmänheten, eller

3. byggnaden eller en del av byggnaden upplåts med nyttjanderätt.

6 c §

Den som äger en byggnad för vilken det finns en giltig energideklaration får göra en förenklad uppdatering av deklARATIONEN, om en avgränsad åtgärd som påverkar byggnadens energiprestanda har genomförts. En sådan uppdatering påverkar inte energideklarationens giltighetstid.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om förenklad uppdatering av en energideklaration.

Energirenoveringsplan

7 a §

Den som äger en byggnad får låta upprätta en energirenoveringsplan för byggnaden. En energirenoveringsplan får upprättas självständigt eller tillsammans med en energideklaration.

8 §⁵

Innan en energideklaration upprättas för en befintlig byggnad ska den som äger byggnaden se till att byggnaden besiktas på plats.

Innan en energideklaration *eller en energirenoveringsplan* upprättas för en befintlig byggnad ska den som äger byggnaden se till att byggnaden besiktas på plats.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om besiktning enligt första stycket och om undantag från kravet på sådan besiktning.

⁵ Senaste lydelse 2012:397.

Energideklarationens innehåll**Innehållet i energideklarationen och energireoveringsplanen**9 §⁶

I en energideklaration ska det anges

1. en uppgift om byggnadens energiprestanda,
2. om obligatorisk funktionskontroll av ventilationssystemet har utförts i byggnaden,
3. om radonmätning har utförts i byggnaden,
4. om byggnadens energiprestanda kan förbättras med beaktande av en god inomhusmiljö och, om så är fallet, rekommendationer om kostnadseffektiva åtgärder för att förbättra byggnadens energiprestanda, och
4. om byggnadens energiprestanda kan förbättras med beaktande av en god inomhusmiljö och, om så är fallet, rekommendationer om kostnadseffektiva åtgärder för
 - a) att förbättra byggnadens energiprestanda,
 - b) att minska byggnadens driftsrelaterade utsläpp av växthusgaser, och
 - c) att förbättra kvaliteten på inomhusmiljön, och
5. referensvärden, som gör det möjligt för konsumenter att bedöma byggnadens energiprestanda och att jämföra byggnadens energiprestanda med andra byggnaders.

Ifall som avses i 8 a § ska energideklarationen även innehålla

1. en bedömning av värmegeneratorns eller luftkonditioneringsystemets verkningsgrad och storlek i förhållande till byggnadens uppvärmnings- eller kylbehov,
2. rekommendationer om kostnadseffektiva åtgärder för att förbättra systemets energiprestanda.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur en byggnads energiprestanda enligt första stycket 1 ska fastställas, om vilka referensvärden som ska användas enligt första stycket 5 och om vilka ytterligare uppgifter som ska lämnas i deklarationen.

9 a §

Om en energireoveringsplan upprättas tillsammans med en energideklaration, ska rekommendationer enligt 9 § första stycket 4 inte lämnas i deklarationen.

9 b §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får

⁶ Senaste lydelse 2020:238. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket tas bort.

meddela föreskrifter om vilka uppgifter som ska lämnas i en energirenoveringsplan.

Inspektion av uppvärmnings- och luftkonditioneringssystem i byggnader som inte ska energideklarerars

Om det i en byggnad som inte ska energideklarerars enligt 5 § finns ett sådant system som anges i 8 a § första stycket, ska byggnadens ägare se till att systemets tillgängliga delar inspekteras minst vart tionde år och att det till följd av det upprättas ett inspektionsprotokoll. Protokollerna ska innehålla de uppgifter som anges i 9 § andra stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om kraven i första stycket, om undantag från dessa krav och om vilka uppgifter som ska lämnas i protokollet.

Den som ska se till att det enligt 4, 5 eller 6 § finns en energideklARATION upprättad eller att ett system inspekteras enligt 10 § ska utse en oberoende expert som

Inspektion av uppvärmnings-, ventilations- och luftkonditioneringssystem

10 §⁷

Om en byggnad har ett uppvärmnings-, ventilations- eller luftkonditioneringssystem eller flera sådana system, med en sammanlagd nominell effekt på över 70 kilowatt, ska byggnadens ägare se till att systemets tillgängliga delar inspekteras och att det till följd av det upprättas ett inspektionsprotokoll. Den sammanlagda nominella effekten ska vara summan av värmegeneratorernas och kylgeneratorernas nominella effekter.

En inspektion ska utföras minst

1. vart tredje år, om den sammanlagda nominella effekten överstiger 290 kilowatt, och
2. vart femte år, om den sammanlagda nominella effekten överstiger 70 men inte 290 kilowatt.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om kraven på inspektion, om undantag från dessa krav och om vilka uppgifter som ska lämnas i protokollet.

12 §⁸

Den som ska se till att det enligt 4, 4 a, 5, eller 6 § finns en energideklARATION upprättad eller att ett system inspekteras enligt 10 § eller som vill låta upprätta en energirenoveringsplan enligt 7 a §, ska utse en oberoende expert som

⁷ Senaste lydelse 2020:238.

⁸ Senaste lydelse 2020:238.

1. gör en besiktning *och en inspektion* enligt 8 och 8 a §§ eller en inspektion enligt 10 §,

2. upprättar en energideklaration *eller ett inspektionsprotokoll, och*

3. för över deklarationen eller protokollet elektroniskt till Boverket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka krav på sakkunskap och oberoende som ska ställas på en oberoende expert.

1. gör en besiktning enligt 8 § eller en inspektion enligt 10 §,

2. upprättar en energideklaration, *en energirenoveringsplan* eller ett inspektionsprotokoll, och

3. för över deklarationen, *planen* eller protokollet elektroniskt till Boverket.

13 §⁹

Den som äger en byggnad ska se till att den energideklaration som senast har upprättats för byggnaden

1. visas på en för allmänheten väl synlig och framträdande plats i byggnaden, om det gäller en sådan byggnad som avses i 5 § första stycket 1, *eller på en väl synlig plats i byggnaden, om det gäller en sådan byggnad som avses i 5 § första stycket 2,*

2. visas för en presumtiv nyttjanderättshavare om det gäller en sådan byggnad som avses i 5 § första stycket 2 eller för en spekulant om det gäller en sådan byggnad som avses i 6 §,

3. överlämnas till en ny nyttjanderättshavare om det gäller en sådan byggnad som avses i 5 § första stycket 2 eller till en ny ägare om det gäller en sådan byggnad som avses i 6 §.

I de fall en nyttjanderätt säljs ska säljaren av nyttjanderätten, i stället för ägaren till byggnaden, se till att energideklarationen visas och överlämnas enligt första stycket 2 och 3.

1. visas på en för allmänheten väl synlig och framträdande plats i byggnaden, om det gäller en sådan byggnad som avses i

a) 5 § första stycket 1 och som ofta besöks av allmänheten, eller
b) 5 § första stycket 2,

2. visas på en väl synlig plats i byggnaden, om det gäller en sådan byggnad som avses i

a) 5 § första stycket 1 och som inte ofta besöks av allmänheten, eller
b) 5 § första stycket 3,

3. visas för en presumtiv nyttjanderättshavare om det gäller en sådan byggnad som avses i 5 § första stycket 3 eller för en spekulant om det gäller en sådan byggnad som avses i 6 §,

4. överlämnas till en ny nyttjanderättshavare om det gäller en sådan byggnad som avses i 5 § första stycket 3 eller till en ny ägare om det gäller en sådan byggnad som avses i 6 §.

I de fall en nyttjanderätt säljs ska säljaren av nyttjanderätten, i stället för ägaren till byggnaden, se till att energideklarationen visas och överlämnas enligt första stycket 3 och 4.

⁹ Senaste lydelse 2012:397.

Om *det finns en energideklaration när* en byggnad, en del av en byggnad eller en andel i en byggnad bjuds ut till uthyrning eller försäljning, ska den som äger byggnaden eller, i de fall som avses i andra stycket, säljaren, se till att den uppgift om byggnadens energiprestanda som finns i energideklarationen anges vid annonsering.

Om en byggnad, en del av en byggnad eller en andel i en byggnad bjuds ut till uthyrning eller försäljning, ska den som äger byggnaden eller, i de fall som avses i andra stycket, säljaren, se till att den uppgift om byggnadens energiprestanda som finns i energideklarationen anges vid annonsering.

16 §¹⁰

Boverket ska föra ett *register* över de energideklarationer och inspektionsprotokoll som har lämnats till verket enligt 12 § (*energideklarationsregistret*).

Boverket ska föra ett *energideklarationsregister* över de energideklarationer, inspektionsprotokoll och *energigirenoveringsplaner* som har lämnats till verket enligt 12 §.

24 a §

En ägare till en byggnad är skyldig att på begäran av tillsynsmyndigheten lämna de upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2026.
 2. För byggnader som avses i 5 § första stycket 1 och som före ikraftträdandet inte har omfattats av ett krav på att det ska finnas en energideklaration upprättad, ska en energideklaration vara upprättad senast den 1 juli 2028.

¹⁰ Senaste lydelse 2020:238.

2 Förslag till lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:900)

Härigenom föreskrivs¹ att 8 kap. 4 § plan- och bygglagen (2010:900) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

4 §²

Ett byggnadsverk ska ha de tekniska egenskaper som är väsentliga i fråga om

1. bärförmåga, stadga och beständighet,
2. säkerhet i händelse av brand,
3. skydd med hänsyn till hygien, hälsa och miljön,
4. säkerhet vid användning,
5. skydd mot buller,
6. energihushållning och värmeisolering,
7. lämplighet för det avsedda ändamålet,
8. tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga,
9. hushållning med vatten och avfall,
10. bredbandsanslutning, och
11. *laddning av elfordon.* 11. *hållbar mobilitet.*

Vad som krävs för att ett byggnadsverk ska anses uppfylla första stycket framgår av föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 2 §.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2026.
 2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för
 - a) åtgärder som kräver bygglov, om en ansökan om bygglov har gjorts före ikraftträdandet, och
 - b) åtgärder som kräver anmälan enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 8 §, om en sådan anmälan har gjorts före ikraftträdandet.

¹Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1275 av den 24 april 2024 om byggnaders energiprestanda, i den ursprungliga lydelsen.

² Senaste lydelse 2020:239.

BILAGA 3

Näringsutskottets yttrande 2025/26:NU3y

Nytt mål för effektiv energianvändning och genomförande av det omarbetade direktivet om byggnaders energiprestanda

Till civilutskottet

Civilutskottet beslutade den 26 mars 2026 att ge näringsutskottet tillfälle att yttra sig över proposition 2025/26:159 Nytt mål för effektiv energianvändning och genomförande av det omarbetade direktivet om byggnaders energiprestanda och eventuella motioner i de delar som berör näringsutskottets beredningsområde.

Näringsutskottet begränsar sitt yttrande till förslaget i propositionen om ett nytt mål för effektiv energianvändning och till motionerna 2025/26:3950 (S) yrkande 1, 2025/26:3946 (V) yrkandena 1 och 2, 2025/26:3955 (C) yrkande 1 och 2025/26:3965 (MP) yrkandena 1 och 2 i de delar som de berör målet för energianvändning.

Näringsutskottet anser sammanfattningsvis att civilutskottet bör tillstyrka regeringens förslag om ett nytt mål för effektiv energianvändning och avstyrka samtliga motionsyrkanden som behandlas i detta yttrande.

I yttrandet finns två avvikande meningar (S, V, C, MP).

Utskottets överväganden

Nytt mål för effektiv energianvändning och genomförande av det omarbetade direktivet om byggnaders energiprestanda

Propositionen

I propositionen presenterar regeringen förslag om ett nytt mål för effektiv energianvändning samt lagändringar för att genomföra det omarbetade EU-direktivet om byggnaders energiprestanda i svensk rätt. Regeringen föreslår ändringar i lagen (2006:985) om energideklaration för byggnader och i plan- och bygglagen (2010:900).

Regeringen framhåller att det nuvarande svenska målet om 50 procent effektivare energianvändning till 2030 jämfört med 2005 har blivit svårare att förena med utvecklingen i energisystemet. Enligt regeringen kan elanvändningen behöva öka för att möjliggöra elektrifiering och därigenom nå klimatmålet om nettonollutsläpp senast 2045. Regeringen framhåller också att det nuvarande målet, som mäts i tillförd energi, kan innebära att vissa kraftslag missgynnas eftersom produktionsanläggningar med termiska förluster, såsom kärnkraft, påverkar måluppfyllelsen negativt.

Mot denna bakgrund föreslår regeringen ett nytt mål för effektiv energianvändning. Enligt regeringens förslag ska energianvändningen i Sverige vara effektiv och bidra till stärkt motståndskraft, konkurrenskraftiga energipriser, ett resurseffektivt energisystem och samhällets elektrifiering. Regeringen framhåller vidare att en effektiv energianvändning innebär god hushållning med energiresurser samt att energisystemets resurser används på ett sätt som ger hög nytta i relation till de resurser som tas i anspråk. Regeringen anger även att en effektiv energianvändning bör bidra till att utjämna effektoppar samt öka möjligheterna till efterfrågeflexibilitet och energilagring.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2026.

Motionerna

I kommittémotion 2025/26:3950 av Joakim Järrebring m.fl. (S) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med kvantitativa mål för energieffektivisering samt politiska åtgärder som ger förutsättningar att nå dem.

I kommittémotion 2025/26:3946 av Malcolm Momodou Jallow m.fl. (V) yrkande 1 förordas att riksdagen avslår regeringens proposition om ett nytt mål för effektiv energianvändning. Vidare föreslås i yrkande 2 ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med förslag på mål för effektiv

energianvändning som innehåller tidsatta kvantitativa mål i linje med överenskommelsen på COP 28 och EU:s energieffektiviseringsdirektiv.

I kommittémotion 2025/26:3955 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med ett kvantitativt effektiviseringsmål.

I kommittémotion 2025/26:3965 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP) yrkande 1 förordas att riksdagen avslår regeringens proposition om nytt mål för effektiv energianvändning. Vidare föreslås i yrkande 2 tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med förslag på mål för effektiv energianvändning med kvantitativa mål i linje med överenskommelsen på COP 28 och EU:s energieffektiviseringsdirektiv.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet har vid flera tillfällen under valperioden tagit ställning till motionsförslag som på olika sätt tar sikte på målet för energieffektiviseringen. Tidigare under våren avstyrkte utskottet motionsyrkanden om målet för energieffektivisering och anförde då bl.a. följande (bet. 2025/26:NU13):

I likhet med regeringen anser utskottet att det finns skäl att se över det nationella mål från 2018 som gäller energieffektivisering. Målet uttrycks i termer av tillförd energi i relation till BNP, vilket inte på ett tillräckligt tydligt sätt främjar en samhällsekonomiskt effektiv användning av energi och ett effektivt nyttjande av energisystemet som bidrar till den gröna omställningen. Utskottet ser det således som positivt att regeringen har utlovat att en proposition med titeln Nytt mål för effektiv energianvändning och genomförande av det omarbetade direktivet om byggnaders energiprestanda kommer att överlämnas till riksdagen i mars 2026.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill inledningsvis framhålla att en effektiv energianvändning är en viktig del av energipolitiken och är av betydelse för såväl försörjningstrygghet som konkurrenskraft och klimatomställning. Tydliga och ändamålsenliga mål för energieffektivisering bidrar till att skapa långsiktiga förutsättningar för investeringar, möjliggör uppföljning av utvecklingen och ger vägledning för såväl offentliga aktörer som näringsliv och hushåll.

Utskottet kan vidare konstatera att regeringen i propositionen föreslår att det nuvarande kvantitativa målet för energieffektivisering ersätts med ett nytt mål för effektiv energianvändning med en mer kvalitativ utformning. Syftet är enligt regeringen att bättre anpassa målstyrningen till den pågående elektrifieringen och till förändrade förutsättningar i energisystemet, där en ökad elanvändning i vissa sektorer inte nödvändigtvis står i motsats till en effektiv energianvändning.

I ett antal motioner påpekas att det föreslagna målet saknar kvantitativa och tidsatta komponenter. Därtill framhålls bl.a. att regeringen bör återkomma med kvantitativa mål och åtgärder för att nå dessa samt att målet bör innehålla

tidsatta och uppföljningsbara mål i linje med internationella åtaganden. Det framhålls även att avsaknaden av mätbara mål riskerar att försvaga styrningen och uppföljningen av energieffektiviseringspolitiken.

Utskottet delar inte motionärernas bedömningar eller de farhågor som kommer till uttryck i motionerna. Utskottet kan konstatera att regeringen i propositionen gör bedömningen att det tidigare kvantitativa målet, som relaterar tillförd energi till BNP, inte fullt ut är ändamålsenligt i ljuset av en ökad elektrifiering som energiomställningen kräver. Enligt utskottets mening är det angeläget att målstyrningen utformas så att den inte motverkar nödvändiga omställningar i energisystemet. Samtidigt är det viktigt att politiken för effektiv energianvändning är tydlig, uppföljningsbar och ger vägledning för berörda aktörer. Mot denna bakgrund vill utskottet framhålla att även om ett mer övergripande och flexibelt mål kan vara motiverat, finns det ett behov av att säkerställa att målet följs upp genom relevanta indikatorer. Utskottet noterar att regeringen bedömer att Energimyndigheten bör få det övergripande ansvaret att följa upp målet och att ta fram förslag på indikatorer för att möta utveckling och framsteg.

När det gäller motionärernas förslag om att införa nya kvantitativa och tidsatta mål vill utskottet tillägga följande. Utskottet anser att den föreslagna inriktningen med ett förändrat mål, i kombination med utvecklade uppföljningsformer, ger regeringen tillräckliga förutsättningar att bedriva en ändamålsenlig politik för effektiv energianvändning. Det finns därmed enligt utskottets mening inte skäl att tillstyrka motionerna i denna del eller att rikta något tillkännagivande till regeringen.

Sammantaget anser näringsutskottet att civilutskottet bör tillstyrka regeringens förslag om ett nytt mål för effektiv energianvändning och avstyrka motionerna 2025/26:3950 (S) yrkande 1, 2025/26:3946 (V) yrkandena 1 och 2, 2025/26:3955 (C) yrkande 1 samt 2025/26:3965 yrkandena 1 och 2 (MP) i berörda delar.

Stockholm den 16 april 2026

På näringsutskottets vägnar

Tobias Andersson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Tobias Andersson (SD), Anders Ådahl (C), Fredrik Olovsson (S), Jesper Skalberg Karlsson (M), Monica Haider (S), Josef Fransson (SD), Mattias Jonsson (S), Marianne Fundahn (S), Isak From (S), Kjell Jansson (M), Birger Lahti (V), Katarina Luhr (MP), Louise Eklund (L), Angelica Lundberg (SD), Charlotte Quensel (SD), Lili André (KD) och Anna af Sillén (M).

Avvikande meningar

1. Nytt mål för effektiv energianvändning och genomförande av det omarbetade direktivet om byggnaders energiprestanda (S, C)

Anders Ådahl (C), Fredrik Olovsson (S), Monica Haider (S), Mattias Jonsson (S), Marianne Fundahn (S) och Isak From (S) anför:

Vi anser att regeringens förslag att ersätta det nuvarande kvantitativa målet med ett kvalitativt mål innebär en försvagning av styrningen på området. Även om det finns skäl att se över det tidigare målets utformning, är det vår uppfattning att ett enbart kvalitativt mål riskerar att bli alltför vagt och öppet för tolkning för att kunna fungera som ett effektivt styrmedel.

Vi vill framhålla att energieffektivisering utgör en central utgångspunkt i såväl svensk som europeisk energipolitik. Effektiv energianvändning är ett kostnadseffektivt sätt att frigöra kapacitet i energisystemet och kan bidra till att sänka såväl elpriser som energikostnader för hushåll och företag. Mot denna bakgrund är det angeläget att politiken på området är tydlig och långsiktig. Vi menar att tydliga och mätbara mål är en förutsättning för att skapa stabila investeringsförutsättningar och möjliggöra uppföljning och ansvarsutkrävande. Avsaknaden av kvantitativa mål riskerar att leda till att energieffektiviseringsarbetet nedprioriteras och att osäkerhet uppstår för myndigheter, näringsliv och hushåll. Vi vill även framhålla att regeringens förslag avviker från den inriktning som följer av EU:s energieffektiviseringsdirektiv och de internationella åtaganden som Sverige har gjort, bl.a. inom ramen för COP 28. För att säkerställa att Sverige kan bidra till dessa mål krävs en nationell målstyrning som är möjlig att följa upp.

Mot denna bakgrund anser vi att regeringen bör återkomma med ett nytt, ändamålsenligt kvantitativt mål för energieffektivisering, kompletterat med relevanta delmål och de åtgärder som krävs för att nå målen.

Sammanfattningsvis anser vi att civilutskottet bör tillstyrka regeringens förslag om ett nytt mål för effektiv energianvändning och motionerna 2025/26:3950 (S) yrkande 1 och 2025/26:3955 (C) yrkande 1 i berörda delar samt avstyrka övriga motionsyrkanden som behandlas i detta yttrande.

2. Nytt mål för effektiv energianvändning och genomförande av det omarbetade direktivet om byggnaders energiprestanda (V, MP)

Birger Lahti (V) och Katarina Luhr (MP) anför:

Vi vill framhålla att energieffektivisering är en central utgångspunkt i såväl EU:s energipolitik som i den svenska klimatomställningen. En mer effektiv energianvändning bidrar till att minska energikostnader för hushåll och

företag, frigöra kapacitet i energisystemet och stärka förutsättningarna för en ökad elektrifiering. Mot denna bakgrund är det särskilt angeläget att politiken på området är tydlig, ambitiös och långsiktig.

Vi bedömer att regeringens förslag försvagar styrningen och minskar tydligheten för såväl myndigheter som näringsliv och hushåll. Flera remissinstanser har framhållit att kvantitativa mål behövs för att möjliggöra uppföljning och prioritering. Utan sådana mål blir det oklart vilken ambitionsnivå som ska uppnås och inom vilken tidsram, vilket riskerar att bromsa energieffektiviseringsarbetet. Vi vill även understryka att Sverige har åtaganden både inom EU och internationellt, bl.a. genom energieffektiviseringsdirektivet och överenskommelsen vid COP28 om att fördubbla effektiviseringstakten till 2030. För att kunna bidra till dessa mål krävs en nationell målstyrning som är mätbar och möjlig att följa upp. Det är enligt vår mening problematiskt att regeringen nu föreslår att ett etablerat kvantitativt mål ska ersättas med ett mindre preciserat mål utan motsvarande uppföljningsbarhet.

Mot denna bakgrund anser vi att riksdagen bör avslå propositionens förslag om ett nytt mål för effektiv energianvändning och att regeringen bör återkomma med ett nytt mål som innehåller tydliga, tidsatta och kvantitativa mål i linje med EU:s regelverk och internationella åtaganden, samt kompletteras med relevanta åtgärder för att säkerställa att målen kan nås.

Sammanfattningsvis anser vi att civilutskottet bör avstyrka regeringens förslag om ett nytt mål för effektiv energianvändning, tillstyrka motionerna 2025/26:3946 (V) yrkande 1 och 2 och 2025/26:3965 (MP) yrkande 1 och 2 i berörda delar samt avstyrka övriga motionsyrkanden som behandlas i detta yttrande.